

Gony ogłoszeń
za wiersz milimetro-
wowy przed 120 gr., za
tekstem 40 gr. Oglo-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świa-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobnie ogło-
szenia po 10 groszy
dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
za zastrzeżenie miejsca
długości 25°.

EXPRES ZAGŁĘCZNY

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie

zł. 2.—

Adres Redakcji, Ad-
ministracji i Dru-
karni: Sosnowiec,
ul. Teatralna 1a
Redakcji
Administracji
tel. 13-80

247

ODDZIAŁY:

KIELCE, ul. Wspólna 12, tel. 12-78; BĘDZIN, Małachowskiego 74; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 14 i Księżowej Jadwigi
(róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELĄDZ, Miłowiecka Nr. 5. GRODZIEC, ulica Legionów, tel. 16.

B. P.

LEOPOLD SZPIGIEL

obywatel m. Sosnowca, właściciel firmy „Oskar Szpigiel i Syn”
po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w Wiedniu,
przeżywszy lat 55.

Wyprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku w Sosnowcu odbędzie się
z rampy kolejowej dworca północnego w poniedziałek dnia 21 września, o godzinie 12-ej,
o czym zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych pogrążona w głębokim smutku

ZONA.

WOJSKA RZĄDOWE WYSADZIŁY W POWIETRZE ALKAZAR

Powstańcy podjęli wielką ofensywę na różnych frontach

MADRYT, 18. 9. PAT. Na podsta-
wie doniesień z różnych stron o sytu-
acji w wojnie domowej w Hiszpanii
można wnioskować, że wojska powstań-
cze niemal na wszystkich frontach od-
noszą dalsze zwycięstwa. Z Madrytu
podają, iż wojska rządowe wysadziły
w powietrze Alcazar koło Toledo, po-
dłożywszy poprzednio miny.

Jak wiadomo, Alcazar broni kil-
kuset kadetów hiszpańskich. Los ich
jest narazie nieznany. Z Walencji zaś
dla rządowe podają, że wojska czerwo-
ne posunęły się naprzód zajmując kil-
ka miejscowości. Z Tangeru donoszą,
iż przybyło tam kilka rodzin oficerów
wojsk powstańczych z Marokka. Ewa-
kuacja ta jest spowodowana rzekomo
niezadowoleniem wśród legii cudzo-
ziemskiej i wojsk tubylczych w Maro-
ko na tle niewypłacania żołdu.

Źródła powstańcze donoszą nato-
miast, iż druga dywizja armii połud-
niowej zajęła na froncie Guadarrama
silną pozycję wojsk rządowych, przy-
czym te ostatnie porzuciły baterię
dział polowych, kilkaset karabinów i
wiele granatów. Po stronie rządowej
straty wynoszą ponad 200 osób.

Również w okolicy Toledo wojska
narodowe posunęły się około 10 km.
naprzód, biorąc do niewoli dowódcę
wojsk rządowych na tym odcinku. Ra-
diostacja powstańcza w Seville donosi,
że obrońcy Ovjedo dokonali wypadu i
zniszczyli okolicę miejscowości Pru-
via, w której skoncentrowane były
wojska rządowe.

Pod Talavera de la Reina wojska
powstańcze podjęły wielką ofensywę,
w której paść miało dotychczas około
1000 żołnierzy rządowych.

Przywrócona została komunikacja
telefoniczna między San Sebastian a
wszystkimi prowincjami, zajętymi
przez wojska powstańcze, oraz z za-
granicę.

Kiedy nastąpi zmiana Rządu?

**Resort pracy i opieki społecznej ma objąć
p. Paciorkowski**

WARSZAWA, 18. 9. — Mimo za-
przeżeń za pośrednictwem agencji
„Iskra”, cała prasa polska lansuje wia-
domość o zbliżającej się zmianie
rządu.

Szefem przyszłego gabinetu ma zo-
stać płk. Adam Koc, a dotychczasowy
premier gen. Sławoj-Składkowski o-
bjąłby tę funkcję ministra spraw wewnętrz-
nych. Resort pracy i opieki społecznej
ma objąć p. Paciorkowski. Teką skar-

tu oraz teka spraw zagranicznych po-
zostałyby bez zmian.

Kwestja zmiany rządu wedle pow-
szecznego przekonania jest przesądzona,
a tylko ze względu na wyjazd mi-
nistra Becka do Genewy oraz na sze-
reg spraw wymagających przeprowa-
dzenia przez obecny gabinet, została
na jakiś czas odsunięta.

Należy się liczyć ze zmianą gabi-
netu jeszcze w ciągu tego miesiąca.

Poufne posiedzenie Rady Ligi Narodów

GENEWA, 18. 9. PAT. Dziś r. z-
poczęło się pierwsze poufne posiedze-
nie 93 sesji Rady Ligi Narodów pod
przewodnictwem delegata chilijskiego
Rivas Vicuña.

Na wstępie sekretarz generalny
Ligi Narodów Avenel złożył sprawo-
zdanie ze swej podróży do Rzymu i
odbyciu tam z włoskim ministrem
spraw zagranicznych hr. Ciano i sz-
fem rządu Mussolinim konferencji. —
Pan Avenel oświadczył, że rząd włos-
ki uzależnia swój udział w pracach
Ligi Narodów od niedopuszczenia dele-
gacji abisyńskiej do obrad Ligi.

Po tym sprawozdaniu, które nie wy-
wołało żadnej dyskusji, rada postanowi-
ła zebrać się jutro po południu.

Nowy sposób rozpraszania demonstrantów

NOWY JORK 18. 9. — Podczas
śniadania, wydanego na cześć dyrek-
tora kolei niemieckich dra Dorpmu-
llera i generała von Epp w Bankers
Club na 38 piętrze Equitable Building
zgromadziło się na Broadwayu około
1500 komunistów demonstrujących
przeciw dygnitarzom niemieckim.

Manifestujących komunistów roz-
pędzili urzędnicy, pracujący w tym
największym gmachu biurowym świa-
ta, lejąc na nich wodę i sypiąc tysiące
zpilek.

Straszna katastrofa na kop. „Emma”

Jeden górnik poniósł śmierć na miejscu, dwaj zaś inni zostali zasypani i odcięci od wyjścia

KATOWICE, 18. 9. Dziś nad ranem wydarzyła się na kop. „Emma” w Nadlinie, pow. rybnickiego katastrofa górnicza. Około godz. 2.30 nad ranem wskutek lekkiego wstrząsu, który dał się odczuć w szerokim promieniu również i na powierzchni, zawalił się chodnik kopalniający na pokładzie 8-ym pola 6-go na głębokości około 400 metr. Długość zawalonego chodnika wynosi około 40 metrów.

Wskutek zawalenia górnik Józef Kuska poniósł śmierć na miejscu, dwaj zaś inni górnicy Teodor Michałski i Antoni Sosna zostali zasypani i odcięci od wyjścia.

Zwłoki zabitego górnika wydobyto na powierzchnię i odstawiono do kosińcy.

Bezpośrednio po wypadku rozpoczęto akcję ratunkową pod kierownictwem inżynierów górniczych.

Akcja trwa w dalszym ciągu i, jak przypuszczają, w sobotę wieczorem dotrzeć będzie można do zasypanych 2-ech górników. W każdym razie nawiązano już z odciętymi od powierzchni górnikami kontakt i za pomocą znajdujących się tam cienkiej rury rozmawiano z nimi, przy czym stwierdzono, że obaj są zdrowi i cali, jeden tylko z nich ma zwichniętą rękę. Akcja ratunkowa prowadzona jest bardzo energicznie.

Kpt. Janusz i por. Brenk przybyli do Moskwy

MOSKWA, 18. 9. Dziś rano o godz. 9 min. 10 (według czasu miejscowego) kpt. Janusz i por. Brenk przybyli z Archangielska do Moskwy. Obydwaj lotnicy są zdrowi i czują się dobrze. Na dworcu powitał ich oficer przydzielony do attache wojskowego kpt. Jan Szyndler.

Jak się dowiadujemy, plan pobytu lotników polskich w Moskwie uległ zmianie. Ażeby dać im możliwość wypoczynku, postanowiono, że pozostaną w Moskwie do niedzieli. Wobec tego termin powrotu załogi „LOPP” do Warszawy ulegnie odpowiedniemu przesunięciu.

Ulgi podatkowe i inwestycje Dwa nowe projekty ustaw

WARSZAWA, 13. 9. PAT. — W związku z podanymi wiadomościami o rzekomym ograniczeniu działalności instytucji ubezpieczenia brackiego w Zagłębiu Dąbrowskim i na Górnym Śląsku oraz przejęciu wypłaty rent z tego ubezpieczenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych — Polska Agencja Telegraficzna upoważniona jest do stwierdzenia, że wiadomości te nie odpowiadają prawdzie. Zakres działalności Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach, Pszczyńskiego Bractwa Górniczego zostanie nie zmieniony, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych przejmie jedynie wypłatę dawnych rent górniczych Zagłębia Dąbrowskiego na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Kasa Bratnia Zagłębia Dąbrowskiego będzie nadal samodzielnie wykonywać ubezpieczenia brackie, nie tylko ściągając składki i opłaty, ale

również przyznając i wypłacając odprawę.

Pierwszy wieśniak - pilot w Polsce będzie latał na aparacie własnej konstrukcji

POZNAN, 18. 9. Pilot - wieśniak p. Gabriel z Mnichowic, pow. Kępno, który zbudował samolot własnym kosztem i według własnego pomysłu, kończy obecnie powoli swe dzieło. Obecnie uzupełnia pewne braki przy samolocie instaluje dopływ benzyny i oliwy, rurowy wydechowy i t. d.

Za dwa tygodnie p. Gabriel zamie-

rza dokonać pierwszego lotu i jest przekonany, że mu się uda.

Dodać jeszcze należy, że niedawno odwiedził p. Gabriela inż. Waldis z departamentu komunikacji lotnictwa cywilnego w Warszawie i dokonał pomiarów samolotu, skonstruowanego przez p. Gabriela.

Pierwszy wypadek sowietywacji fabryki we Francji

PARYŻ, 18. 9. — Strajk robotników fabryki sztucznego jedwabiu „Rhodiaseta” w Lyonie trwa. Wczoraj wieczorem komisarz policji zdołał uzyskać od strajkujących robotników zwolnienie dyrektorów fabryki, zamkniętych w biurach zakładu. Strajkujący utworzyli jednak t. zw. „komitet dyrektorów” pod którego kierownictwem uru-

chomiono fabrykę.

Dzisiejsze dzienniki paryskie, donosząc o tym wydarzeniu, wyrażają obawę, że pierwszy wypadek sowietywacji fabryki może stanowić zachętę dla załóg innych zakładów przemysłowych i doprowadzić do poważnych zaburzeń politycznych i gospodarczych.

Targ na dziewczęta

Dwa razy do roku, w maju i listopadzie odbywa się na placach miast bułgarskich oryginalny targ, przypominający dawne jarmarki niewolnic w krajach muzułmańskich.

W dzień św. Jura w maju i św. Dymitra w listopadzie place miast bułgarskich zapelniają się różnobarwnym tłumem dziewcząt w strojach ludowych. Wśród bajecznie kolorowych szeregów przechadzają się panie bułgarskie otoczone rójem agentów, za chwalać mają swe klientki. Ta znakiem gotuje owa doskonale pierze i sprząta, inna znów nadaje się do wszystkiego... i t. p.

Po długim targu, w którym agenci pośredniczą w godzeniu wyzer-

pali całą gamę wschodnich pomysłów krzykliwego reklamiarstwa, święto zgodzona służąca odchodzi ze swą panną, by za pół roku, jeśli jej służba dogadzać nie będzie, stanąć znów na placu publicznym w szeregu swych współkoleżanek w oczekiwaniu nowej „posady”.

W Bułgarii służąca nie angażuje się inaczej jak na pół roku. Zwyczaj ten tak się przyjął, że panie bułgarskie dostosowują do niego terminy wyżywienia posady. Zmiana służącej co dwa lub cztery tygodnie byłaby w Bułgarii trudna do pomyślenia i nie rzadko się zdarzy, że służąca zaangażowana na pół roku pozostaje u państwa na całe życie.

Kasa Bratnia Zagłębia Dąbrowskiego będzie nadal wykonywać ubezpieczenia brackie

Niebawem wejdzie pod obrady Rady Ministrów projekt dekretu o ulgach podatkowych dla inwestycji, przeprowadzonych w niektórych gałęziach przemysłu.

Ulgi te mają za zadanie zachęcić przemysł do inwestycji prowadzących do zwiększenia stanu zatrudnienia.

Jednocześnie są kontynuowane prace nad ustaleniem czteroletniego planu inwestycyjnego, który zacznie być realizowany z dniem 1 stycznia 1937

roku. W pierwszych dniach przyszłego tygodnia nad dekretemi tymi obradować będzie Komitet Ekonomiczny ministrów.

We wszystkich tych pracach wicepremier E. Kwiatkowski bierze czynny udział. Dlatego też, jak nas informują w sferach miarodajnych, data wyjazdu na urlop wypoczynkowy wicepremiera Kwiatkowskiego nie została jeszcze ściśle ustalona.

Gdyby trzymał w banku..

PIOTRKÓW, 18. 9. W dniu wczorajszym w czasie nieobecności domowników, niewykryci dotychczas sprawcy podrobionym kluczem otworzyli drzwi mieszkania emeryta kolejowego Stanisława Zielińskiego, zamieszkałego we wsi Kosów, gm. Bogusławice, gdzie skradli schowane w szafie 2750 zł gotówką oraz 150 rubli rosyjskich w złocie.

Cała wieś poszła z dymem

WILNO, 18. 9. We wsi Mancewice, w powiecie lidzkim, wybuchł pożar, który strawił 18 gospodarstw, liczących ogółem ponad 50 budynków.

Splonęły wszystkie tegoroczne zbiory oraz narzędzia rolnicze. Pastwą płomieni padło również kilka sztuk inwentarza żywego. Straty są bardzo znaczne.

Padł pod razami adoratorów żony

CZĘSTOCHOWA, 18. 9. Mieszkańcy Częstochowy poruszeni zostali wieścią o strasznym zbrodni na przedmieściu św. Rocha.

Niedawno sprowadził się tam do domu nr. 86 Stanisław Wawrzyńczak z żoną. Pożycie małżonków nie było zgodne i często słyszano odgłosy kłótni dochodzące z ich mieszkania.

Ostatnio bawiące się na podwórzu dzieci zauważyły o godzinie 2-giej po południu światło w mieszkaniu Wawrzyńczaków.

Zaintrygowane tym, otworzyły drzwi mieszkania i ujrzały Wawrzyń-

czaka, leżącego w kałuży krwi na łóżku. Na ścianie nad łóżkiem widać było wielką krwawą plamę.

Wawrzyńczak dawał jeszcze słabe oznaki życia. Odwieziono go natychmiast do szpitala Najświętej Marii Panny, gdzie stwierdzono, że ma pogruchotane kości twarzy.

Przez rozłupaną czaszkę wylewał się mózg.

Żona Wawrzyńczaka zniknęła bez śladu i wszelkie dane wskazują na to, że zbrodni dokonali jej adoratorzy.

Wawrzyńczak dogorywa.

Kto wygrał na loterii?

W drugim ciągnięciu czwartkowym główne wygrane padły na numery:
Stała dzienna wygrana 25.000 zł. padła na nr. 105345.

10.000 zł.: 10668 92507 110721 172253

5.000 zł.: 33751 55477 62136 132633

2000 zł.: 5564 12137 15560 23853 24701 45663

81158 95317 101165 113602 121253 134154 104923 175218.

1000 zł.: 26291 32328 48520 68754 70523 72012

75772 82519 95505 103778 105553 108165 117522

112681 123615 146551 147641 515239 15547

153643 161201 164704 164814 172738 175778

189155.

Zawsze i wszędzie pamiętaj

że szczęście sprzyja kolekturze

K A F T A L A

Wczoraj w 9-tym dniu ciągnięcia główne wygrane padły na numery następujące:

Po 10.000 zł. na n-ry: 10619 50666 95502 112372 172693.

Po 5.000 zł. na n-ry: 10835 72928 83187 139410.

Po 2.000 zł. na n-ry: 30284 45093 68551 11964 76677 116995 126543 129048

145870 175427 175523 193790.

Po 1.000 zł. na n-ry: 31137 31359

37929 41077 41090 42093 57112 58256

62741 70272 73156 88969 92680 95747

98577 99770 113045 113738 116023

118742 131553 136356 139599 140963

147600 150615 153661 169366 179879

184666.

NIEMIECKIE SŁOWA I CZYNY

Parteitag norymberski został zakończony. Wrażenie, jakie wywarły zagranicą mowy kanclerza w pierwszym rzędzie, dalszych mówców, jak dr. Goebbelsa, min. Hessa i innych, nie przeminęło jeszcze i w prasie państw zachodnich trwa w dalszym ciągu krytyczna analiza też norymberskich. Najbardziej i najsilniej zaakcentowaną z nich była teza antyboiszewicka, koncepcja krucjaty antysowieckiej ze wszystkimi jej konsekwencjami.

Pod pierwszym wrażeniem mocnych akcentów przemówień norymberskich wydało się wszystkim prawie, że rząd Rzeszy zwraca się na nową drogę w polityce zagranicznej i że głównym celem parteitagu norymberskiego było właśnie ukazanie nowych celów polityki zagranicznej Trzeciej Rzeszy. Prawie wszystkie poważne organy prasowe we Francji i Anglii zajęły już stanowisko wobec też norymberskich.

Najobojętniej, jeśli tak można powiedzieć, zachowała się wszakże w tym wypadku prasa państwa najbardziej zainteresowanego, bo będącego celem ataków z Norymbergi — prasa sowiecka.

Niektóre pisma francuskie i angielskie, wyciągając najdalej idące

wnioski z przemówień kanclerza, przepowiadały bliskie już nawet zerwanie stosunków dyplomatycznych między Niemcami i Z. S. R. R.

Tymczasem na manewry Reichswehry w środkowych prowincjach zaproszony został obok innych attaché wojskowych i attaché sowiecki, co niezupełnie się zgadza z hipotezą skrajnych pesymistów.

Jeszcze bardziej interesujące w tym wszystkim wygląda fakt, że w końcu bieżącego miesiąca rozpoczyna się w Berlinie nowe portraktacje niemiecko-sowieckie w kwestii stosunków handlowych między oby-

ma państwami. Jak informują niektóre pisma gospodarcze, o podjęcie tych pertraktacji zabiegał wydział surowców oraz ministerstwo gospodarki Rzeszy, gdzie dominują wpływy d-ra Schaechta. Stoją za tym niewątpliwie wpływowe koła niemieckiego ciężkiego przemysłu, który odczuwa brak surowców głównie dla celów zbrojeniowych, np. rosyjskiej rudy manganowej.

W zestawieniu z tym faktem zyskują na wadze i racji argumenty tych publicystów angielskich, którzy twierdzą, że głównym celem sensacyjnych oświadczeń norymber-

skich była nie polityka zagraniczna, lecz wewnętrzna, że chodziło i chodzi tu głównie o utrzymanie spójności i dobrego nastroju w samych Niemczech wobec ogromnych ciężarów i ofiar, jakich wymaga polityka rządu.

Place robotnicze nie będą podwyższone, podatki muszą być podwyższone, ograniczenia w spożyciu muszą być utrzymane, wydatki na zbrojenia olbrzymio zwiększone — oto zapowiedź płynąca z Norymbergi.

Jednocześnie kanclerz położył duży nacisk na stronę społeczną: żądał on od partii, by konsekwentnie i twardo przeprowadziła akcję socjalistyczną.

Można przypuszczać, iż podłożem i echem tych enuncjacji kanclerza było niezadowolenie, jakie panuje wśród mas robotniczych wobec sztywnych plac roboczych.

Jeśli poglądy powyższe są słuszne, a niejaką podstawę mają one w zapowiedzianych pertraktacjach handlowych sowiecko-niemieckich, to jedynym usprawiedliwieniem tak śmiałej koncepcji jest niezwykła sytuacja w Europie z jednej strony, mistycyzm w argumentacji niemieckiej — z drugiej.

ADDIS — ABABA

na europejską modłę

Wraz z mijaniem pory deszczowej niknie jedna z najpoważniejszych trudności we włoskiej akcji kolonizacyjnej w Abisynii. Włosi pozamykani w twierdzeniach i miastach wyruszą na pacyfikację reszty kraju, a jednocześnie, jak donosi „Giornale d'Italia” rozpoczęte zostaną prace nad rozbudową stolicy. Plan tych robót jest obecnie przygotowywany przez komisję, podległą bezpośrednio gubernatorowi Bottai.

Przyszła włoska Addis-Abeba będzie miała niewiele co wspólnego z dawną stolicą Negusa. Włosi projektują

zbudowanie wspaniałego miasta — ogrodu na 200 tys. ludzi. Miasto podzielone będzie na szereg dzielnic otoczonych parkami, a mianowicie: dzielnicę handlową, mieszkaniową, gmachów oficjalnych, willową, wystawowo-hotelową oraz z konieczności „czarne ghetto”. Addis-Abeba ma być miastem wolnym, jednakże posiadać będzie szereg na swych krańcach położonych fortyfikacji, które obronić ją mają przed wszelką napaścią. Większość tych prac ma być gotowa już w następnym roku, a całość w ciągu najbliższych lat 5 ciu

Siedem frontów wojennych w Hiszpanii

Lakoniczny rzut oka na obecną sytuację

Obecna sytuacja w Hiszpanii, po dwumiesięcznej prawie walce, pozwala już zakreślić w grubszych rzutach ustatkowanie się pewnych frontów. Wprawdzie pod koniec drugiego miesiąca walki przybrały na sile, tak, że zmiany następują dość szybko, nie mniej musi się mówić o tych odcinkach, jako prawie niezależnych od siebie rejonach, w których toczą się walki, czysto ze zmiennym powodzeniem.

PÓŁNOCNY FRONT IRUN - SAN SEBASTIAN.

Walcą tu wojska gen. Mollo przeciwko milicji oraz Baskami. Ostatnio odniesiono duże sukcesy, po zdobyciu tych dwu miejscowości razem z fortami, gdzie w ręce wojsk powstańczych wpadło dużo dział oraz sprzętu wojennego, lecz bardzo mało amunicji. Oddziały gen. Mollo są kierowane obecnie na Bilbao, niezmiernie ważny punkt oparcia na północy, od którego zajęcia zależy dostanie w swe ręce wszystkich północnych prowincji — Basków mają w tych stronach około 40.000 ludzi skoncentrowanych, leżąc podobno panuje tam brak broni i amunicji.

PÓŁNOCNY — ZACHÓD OVIEDO.

Zacięte walki toczą się o Oviedo. Wojska powstańcze starają się za wszelką cenę utrzymać ten punkt, który jest kluczem do zdobycia Bilbao od zachodu. Pod Oviedo walczy 10.000 górników, którzy po wzięciu Oviedo mogliby być rzućni na obronę Bilbao, gdzie znajdują się fabryki broni i duże zapasy surowców.

PÓŁNOCNY FRONT MADRYCKI.

To szlaki napoleońskie, tak dobrze znane nam Polakom. Na przełęczy Samosierry i Leona wojska powstańcze u-

trzymują pozycje na południowych stokach, pod Navaserrada i Navajera. Przelęczę znajdują się w mocnym posiadaniu czerwonej milicji. Zatrzymanie marszu wojsk powstańczych uniemożliwiło wojskom rządowym oraz milicji zamienienie wszystkich dróg, wiodących do Madrytu, w międzyczasie w jedną dużą fortyfikację. Szczególnie silnie zostały umocowane pozycje pod Torreledens i La Cabrera.

MADRYCKI FRONT ZACHODNI.

Na tym odcinku w tej chwili Madryt jest poważnie zagrożony. Pięć po pięciu zdobywają tu wojska gen. Franco i pulk Yaques. Najzaciętsze walki toczą się o Lalacaera, miejscowość położoną u ujścia rzeki Tago.

Sytuacja dla powstańców stała się trudniejsza od chwili, gdy dowództwo nad wojskami rządowymi objął doświadczony gen. wojsk kolonialnych w Marokko, Asencio Torrado i gdy przybyły posiłki czerwone w sile 17.000 ludzi.

TOLEDO.

Los 1200 kadetów, oraz obrońców Alcazaru wydaje się prawie przesądzony. Bronią się jeszcze, wyparci z zamku w pozostałych częściach fortecy. Wojska gen. Franco, maszerujące doliną Guadiana przez Logrosan w kierunku Sierra Guadalupe, nie mogą nadążyć na czas. Kolumny pulk. Yaques zostały z konieczności skierowane na północ, aby przyspieszyć upadek Madrytu. Załoga Alcazaru została pozostawiona sama sobie.

PÓŁNOCNY — WSCHÓD. SARAGOSSA.

Wojska rządowe zawzięcie prą na Saragossę. Wojska powstańcze, dowodzone na tym odcinku przez generała

Cabanella, liczące 5000 ludzi, lecz zajmują bardzo długi front od Jaca aż do Ternel. Saragossa blokuje poważnie połączenie między Madrytem a Katalonią i dlatego wojska rządowe za wszelką cenę chcą przełamać front powstańczy. Powstańcom od wschodu grozi poważne niebezpieczeństwo, ponieważ katalońskie milicje wtargnęły do Huesce. Natomiast od strony Madrytu wojska rządowe zostały zatrzymane pod Medinaceli. Walki toczą się bardzo zacięte i ze zmiennym powodzeniem.

FRONT POŁUDNIOWY.

Wojska powstańcze przywróciły wprawdzie komunikację kolejową pomiędzy Cordobą a Grenadą, lecz na południe cała połacie kraju, wybrzeża morza Śródziemnego, aż do Estepona, znajduje się w ręku wojsk rządowych. Malaga jako główna baza wojsk rządowych, stanowi na tym odcinku cel operacji powstańców. Generał Franco jest stale zagrożony akcją wojsk rządowych z Andaluzji, dlatego może posuwać się bardzo wolno.

Chrześcijański
Skład Materiałów Włókienniczych
Sosnowiec, 3-go Maja 29

poleca: piękny i wielki wybór materiałów na ubrania, kostiumy, płaszcze damskie i męskie na sezon jesienno - zimowy po cenach konkurencyjnych. —

Wł. Borowiecki
absolwent W. S. H.
w Warszawie.

Tętno chwili

CHODZI O TEN NAJWAŻNIEJSZY SKOK...

Mamy duże możliwości przystąpienia z pomocą życia gospodarczemu przez dokonanie reformy podatkowej (sprawa świadectw przemysłowych, sprawa podwójnego opodatkowania, sprawa scalenia podatków itd.), przez likwidację przerostów etatu (choćby tylko zrealizowanie programu równości przedsiębiorstw państwowych z prywatnymi), przez usuwanie prohibicyjnych opłat (np. prohibicyjnej opłaty od nieruchomości), przez obniżki akcyzowe (np. od piwa), przez obniżki cen monopolów, przez premie dla inwestycji przemysłowych, przez reformę ubezpieczeń społecznych, od wielu lat zapowiadaną, przez uzdrowienie rynku pieniężnego i giełdowego (chodzi zwłaszcza o rynek akcji), przez usuwanie ograniczeń anty-inwestycyjnych (kartelowych) w przemyśle, przez usuwanie zbędnych utrudnień w rzemiośle, skasowanie zbędnych ustaw, zbędnych okoliczności, zbędnej reglamentacji i kontroli.

Mamy przed sobą realizację programu budowy dróg, programu motoryzacji i elektryfikacji kraju, które wysunąć się powinny na pierwsze miejsce w opracowanym obecnie planie inwestycji publicznych.

Mamy możliwości uruchomienia poważnych sum steauaryzowanych kapitałów, które niewątpliwie wypłyną przy ogólnej stabilizacji stosunków i przy ruchu zwykłym, opartym na solidnych podstawach. Właściwe, ostrożne podejście do tego wielkiego zagadnienia, zawiera wielkie możliwości ruchu zwykłego na przyszłość.

Mamy pewne możliwości zliberalizowania kredytu i rozbudowy naszych podstaw kredytowych — w atmosferze zaufania i stabilizacji.

Mamy wreszcie nadarżające się dziś możliwości rozbudowy naszych stosunków handlowych ze światem na tle wybitnej poprawy światowych rynków rolniczych. Jako kraj rolniczy mamy teraz poważny atut w ożywianiu wzajemnej wymiany towarowej, która może wzmocnić tętno naszego życia gospodarczego.

Jednym słowem mamy przed sobą wszystkie możliwości rozbudzenia koniunktury jeszcze niezwykłej. Dotychczasowa poprawa miała charakter samorzutny i samoczynny, częściowo na tle bodźców i wzrostu przychodzących ze świata. Obecnie czas nadszedł na „skok wzwyż”. Tętno sa zabezpieczone, przedpole całkowicie oczyszczone.

Chodzi tylko o ostrożne i pewne wykonanie tego skoku.

(J. K. C.).

Drugi proces trucieli w Sosnowcu

Młodociany wyrostek wskazuje moralnego sprawcę zbrodni

Wczoraj w sądzie okręgu w Sosnowcu rozpoczął się zapowiadany przez nas sensacyjny proces trucieli. Żywo przypominający potworną zbrodnię Pawła Grzeszolskiego. Na ławie oskarżonych pod zarzutem otrucia rodziców i rodzeństwa zasiadli mieszkańcy wsi Chłina w pow. olkuskim 17-letni Henryk Witkowski.

Tło tej ponurej zbrodni przedstawia się następująco:

Witkowski był znanym we wsi nie poniem nie chciał pracować i dlatego wyrzucony został z domu. W jakiś czas potem, kiedy cała rodzina Witkowskich z wyjątkiem brata oskarżonego, Ignacego, udała się do kościoła, oskarżony wszedł chylkiem do mieszkania i prosił brata o posiłek. Od dłuższego już czasu tułał się o głodzie i chłodzi po okolicznych lasach.

Ignacy Witkowski odmówił prośbie brata, a wówczas ten zbliżył się do

kuchni i do garnków, w których gotowało się pożywienie, wysypał arszeniku.

Po powrocie z kościoła i spożyciu obiadu Witkowsky dostali gwałtownych torsyj.

Najbardziej rozechowała się matka oskarżonego Marianna która po kilkugodzinnych męczarniach wyzionęła ducha.

Śmierć Witkowskiej i ciężkie objawy chorobowe u reszty rodziny zainteresowały władze śledcze, które zainicjowały przeprowadzenie sekcji zwłok zmarłej. Wówczas zbrodnia wyszła na jaw. Matkobójcę aresztowano.

Przesłuchany Witkowski przyznał się do winy. W odpowiedzi swej wy-

znał, iż zbrodni dopuścił się z zemsty. W toku badania wyszła ponadto na jaw nowa okoliczność, mianowicie — jak twierdził Witkowski do zbrodnicego czynu namówił go kompan jego 26-letni Maksymilian Nowak.

Pałając nienawiścią do swej rodziny, która wykluczyła go ze swego grona i idąc za radą złego przyjaciela Witkowski kupił trucizny i popełnił zbrodnię.

Akt oskarżenia objął zatem również osobę moralnego sprawcy zbrodni, Nowaka. Po wywołaniu sprawy i stwierdzeniu iż współoskarżony Nowak nie stawiał się na rozprawę, wobec odbywania ćwiczeń wojskowych, sąd sprawę odroczył.

RADIO

Sobota, 19 września.

6.30. Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.50. Muzyka z płyt gramof. 7.20. Dziennik poranny. 7.30. Programy lokalne. 8.00. Audycja dla szkół. 8.10. Przerwa. 11.30. Audycja dla szkół. 11.57. Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03. Dziennik południowy. 12.23. Koncert ze Lwowa. 13.10. Chwilka gospodarstwa domowego. 13.15. Przerwa. 14.50. Programy lokalne. 15.30. Wiadomości gospodarcze. 15.45. Ze śpiewem przez Polskę. 16.00. Uroczyste otwarcie nowej rozgłośni we Lwowie. 16.45. Stołce państw Bałtyckich — odczyt. 17.50. Pustynia Błędowska — pogadanka. 18.10. Programy lokalne. 18.50. Pogadanka aktualna. 19.00. Koncert w wvk. kapeli ludowej. 20.15. Audycja dla Polaków zagranicą. 21.00. Koncert repert. rozgłośni lwowskiej. 21.30. Sprzedam kamień — humoreska radiowa. 22.15. Koncert orkiestry kameralnej. 24.00. Program lokalny dla Warszawy.

KATOWICE

Sobota, 19 września.

6.00. Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.03. Płyty gramofonowe. 7.30. Program na dzisiaj. 7.35. Pare informacji. 8.00. Muzyka z płyt gramofonowych. 12.03. Życie kulturalne Śląska. 12.10. Wiadomości bieżące. 13.15. Koncert żywych. 14.30. Fragmenty operowe. 15.30. Ogrodnik śląski — pogadanka. 17.00. Nowości z płyt gramofonowych. 18.00. Swaczyna u Dorotki — audycja dla dzieci. 18.25. Rauszycy w Beskidzie — opowiadanie. 18.35. Koncert reklamowy.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Niedziela, 20 września.

8.00. Sygnał czasu. 8.05. Audycja dla wsi. 8.45. Dziennik poranny. 8.55. Programy lokalne. 9.40. Koncert chóru. 10.00. Nałożenie. 11.45. Programy lokalne. 11.57. Sygnał czasu. 12.05. Co kto lubi. 13.00. Twórcza kontemplacja. 14.45. Programy lokalne. 15.30. Wieść miastu. 16.00. Swojskie melodie. 17.00. Koncert muzyki kościelnej. 18.00. Teatr Wyobraźni. 18.30. 1000 taktów muzyki. 20.20. Co czytać? 20.35. Przegląd polityczny. 20.45. Dziennik wieczorny. 20.55. Przerwa. 21.09. Transmisja z Nowego Jorku. 21.30. Na wesolej lwowskiej fali. 23.00. Programy lokalne.

—HH—

Tajemnicza śmierć wynalazcy

Donoszą z Piotrkowa:

Suchy komunikat policyjny donosi o wypadku na linii kolejowej Warszawa — Katowice pod Piotrkowem o czym informowaliśmy — w którym rzekomo wskutek wypadnięcia z wagonu poniósł śmierć urzędnik państwowej fabryki związków azotowych w Chorzowie, Leopold Urbanek.

Początkowo przypuszczano, że Urbanek udał się do Warszawy na mecz Polska — Niemcy, później jednak okazało się, że przybył do Warszawy na wystawę metalowo - elektrotechniczną, na której wystawił swój wynalazek.

Obecnie podjęto dochodzenie, czy śmierć Urbanka była przypadkowa, czy też zachodzi tu fakt zemsty ze strony konkurenta, albowiem wynalazek śp. Urbanka był wyróżniony i nagrodzony na wystawie.

Czy była to zbrodnia, wykaże dalsze śledztwo.

Humor całej rodziny odrazu się poprawia, gdy potrawę podaje na stół. Smaczne. Od dobrze przyrządzonych potraw zależy niejednokrotnie spokój w rodzinie. Są jednak dni, kiedy mimo dobrych przysmaków, czegoś brak potrawom. W takich wypadkach wybawia pania domu z kłopotu doskonałe kostki bulionowe KNORR, które nadają potrawom wyśmienity smak. Kostki bulionowe KNORR można użyć nie tylko do zup, rosółów, sałatek ale również do przyrządzenia smacznej i posilającego bulionu do picia, bowiem sporządzone są z wybranego ekstraktu mięsnego. Firma KNORR, której znak jest już od 100 lat znany, rezygnuje z doskonały towar nie podrabia, lecz wytwarza towar według własnych recept, a jakość towaru wytrzymuje porównanie z każdym innym produktem konkurencyjnym.

Nowa siedziba Rozgłośni Katowickiej

to szczyt wymogów technicznych i akustycznych

Rozwijająca się szybko radiofonia polska ma do spełnienia coraz to nowe zadania, zmierzające do usprawnienia jej pracy. Jednym z niezmiennie ważnych zagadnień jest kwestia budowy własnych gmachów; umożliwiają to rozmieszczenia odpowiednich lokalów według własnych potrzeb oraz urządzenie studiów według najnowszych wymogów technicznych i akustycznych.

Nowy, piękny i nowoczesny charakterze dwupiętrowy gmach rozgłośni katowickiej wzniesiony zostanie przy zbiegu ulic Ligonia i Królowej Jadwigi.

Budowa rozpocznie się jeszcze w sezonie jesiennym bieżącego roku, zaś w roku przyszłym rozgłośnia katowicka przeważy już będzie w nowej siedzibie.

Gmach wybudowany zostanie w myśl najbardziej nowoczesnych wymagań techniki i akustyki radiowej. Zasadniczo składać się będzie z dwóch oddzielnych zespołów partyj. Pierwsza pomieszczeń reprezentacyjnej sali, poczekalni, biur dyrektora, administracji, wydziału technicznego itp., druga zaś, ściśle odizolowana akustycznie — studia nadawcze. Ta część budynku obejmująca jedno studio duże i jedno małe, trzy pokoje — studio dla prelegentów i speakerów, amplifikatornię i pokój reżysera akustycznego t. zw. mixera stanie na osobnych fundamentach.

Studia wyposażone zostaną doskonale i śmiało będą mogły rywalizować z nowoczesnymi, zagranicznymi broadcastingami.

mi. Duże studio o 20 mtr. długości, 12 szerokości i 8 wysokości zaopatrzone zostanie w scenkę dla solistów zaś podłogę, wyłożoną masą ksyolitową zaprojektowano w formie szerokich, wznoszących się stopnicowo schodów, celem należytego rozmieszczenia orkiestry i dzięki temu utrzymania jaknajbardziej pełnego, najbardziej czystego odbioru produkcji orkiestrowych. Mury pokryte zostaną specjalną izolacją dźwiękową, przez obłożenie ich płytami insulitowymi. Poza tym studia, o kształcie trapezu, posiadać będą specjalne izolacje akustyczne. Bardzo ważną kwestią stanowi rozwiązanie wentylacji i ogrzewania studiów według nowoczesnych systemów, eliminujących najdrobniejsze szmery, które mogłyby zakłócić mogły spokój w czasie nadawania audycji.

Odizolowanie studiów nadawczych od wstrząsów dochodzących z ulicy, oraz doskonałe wyposażenie techniczne sprawi, że rozgłośnia katowicka będzie pierwszą stacją polską, rozporządzającą wzorowym lokalem. W części biurowej znajdzie również pomieszczenie sala prób.

Wreszcie w suterynach wybudowany zostanie nowoczesny schron przeciwlotniczy — gazowy.

Dodać jeszcze należy iż projekt nowej rozgłośni katowickiej uzyskało Polskie Radio drogą konkursu, w którym zwyciężył architekt katowicki inż. Tadeusz Łotcs.

Proces apelacyjny Grzeszolskiego

odbędzie się 23 października w Warszawie

Jak donosiliśmy kilka dni temu, afera trucieli Pawła Grzeszolskiego nie przestaje interesować opinii publicznej.

Podaliśmy już, iż w ubiegłym tygodniu sąd apelacyjny w Warszawie, gdzie obecnie znajdują się akta sprawy, rozstrzygnął już kwestię postawionych wniosków w skardze apelacyjnej przez obrońcę Grzeszolskiego adw. H. Ostrowskiego i sprawa dojrzała już do rozstrzygnięcia w tym sądzie, jako instancji odwoławczej.

W ostatniej chwili dowiadujemy się z miarodajnych źródeł, że termin

procesu przeciwko „trucieliowi Zagłębia”, wyznaczony został na 23 października br. Proces ten odbędzie się w Warszawie a nie, na sesji wyjazdowej w Sosnowcu, jak o to prosiła obrona.

Wobec tego, że adw. H. Ostrowski (senior) w związku ze skazaniem go za obrażę rządu, pozbawiony został praktyki adwokackiej i mimo, iż wyrok ten nie jest prawomocny złożył oświadczenie, że nie będzie osobiście bronił. W sprawach w imieniu Grzeszolskiego stawać będą brat i syn adw. H. Ostrowskiego, posiadający wspólną kancelarię adwokacką w Warszawie.

3 mil. zł. długu skreślono Dąbrowie

Staranie o dalsze umorzenie długów

Prezydent m. Dąbrowy Trzemeskich wrócił wczoraj z Warszawy, gdzie odbył konferencję w sprawie odciążenia miasta.

Ogólne zadłużenie miasta wynosi 5 milionów 352 tysięcy.

Centralna komisja odciążeniowa skreśliła z tej sumy z górą trzy milio-

ny złotych.

Zarząd miejski czyni starania, aby dodatkowe skreślenia oddłużeniowe ogólnego zadłużenia miasta poczyniła wojewódzka komisja odciążeniowa. Sprawa ta jest na dobrej drodze i w najbliższych dniach zostanie zdecydowana.

Ku uwadze prezydentów miast Zagłębia

Jak wielkie znaczenie dla gospodarki społecznej mają dobrze zastosowane inwestycje publiczne, wskazał na to prezydent m. st. Warszawy min. St. Starzyński w dyskusji na naradzie informacyjno - gospodarczej.

„Budownictwo prywatne, zwłaszcza nie kredytowane — mówił prezydent St. Starzyński — rozwija się tylko przy ulicach urządzonych, jak Grochowska, Puławska itd. Jak wielki wpływ na rozwój inwestycji prywatnych mają inwestycje uliczne, świadczy, że na przebudowę ul. Grochowskiej zużyto 30 tysięcy dniówek, a na 30 kamienie w ciągu roku tam zbudowanych — 270 tys. dniówek.

„Jedna złotówka wydana na ulicę wciągnęła do obrotu 9 złotych przy watnych”.

—o-o-o—

Chcieli odbić aresztanta

Ulica Krakowska w Będzinie była widownią bezprzykładnego zajścia między doprowadzanym do więzienia aresztantem Janem Pawłowskim (Będzin, Krakowska 7), a konwojującymi go eskortantami.

Przechodząc w asyście posterunkowych koło swego domu Pawłowski rzucił się nagle do ucieczki. Między uciekinierem a policjantami wywiązała się walka, w której wzięły udział matka Pawłowskiego, Anna i siostra Janina. Zamierzały one odbić Pawłowskiego.

Zajście to znalazło epilog przed sądem okręgu w Sosnowcu na wczorajszej rozprawie.

Pawłowski skazany został na 7 mies. więzienia, matka zaś jego i siostra na 3 mies. aresztu z zawieszeniem kary na 3 lata.

—SSSS—

POZORNIE MAŁE, LECZ POZYTECZNE WYNALAZKI.

Telefon, telegraf, radio, samoloty, aeroplany oto cudowne wynalazki, które stały się prawdziwym postępem dla ludzkości. Istnieją jednak wynalazki, które może nie posiadają tak epokowego znaczenia, ale mimo to są bardzo użyteczne i ułatwiają życie codzienne. Odkrywcą kuchenki gazowej lub piecyk w pokoju kąpielowym są to udogodnienia, z których gospodynie niechętnieby zrezygnowały. Do takich udogodnień w gospodarstwie domowym należą również proszek samopierzący „RADION”, który uzyskał sobie w ciągu ostatnich lat powszechne uznanie wśród gospodyń. Sposób użycia Radionu jest bardzo łatwy i nie wymaga żadnych trudności, należy jednak zwracać uwagę na opakowanie z granatowym tłem z żółtymi promieniami i białym napisem „Radion sam pierze” oraz firmie Schicht - Lever S. A. Warszawa, na odwrocie. Radion sprzedaje się wyłącznie w tym opakowaniu. Nigdy luzem.

KRONIKA

Sobota
19
Wrzesień

Dziś: Januariusza
Jutro: Eustachiusza
Wschód słońca: 6.03
Zachód słońca: 5.37

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU

Dziś o godz. 16.30 specjalne przedsta-
wienie dla starszej młodzieży szkolnej (od
klasy czwartej). Dana będzie znakomita
komedia T. Rittnera pt. „Głupi Jakub”.

Bilety od 25 gr. do 70 gr. do nabycia w
kasyjarni teatru. Od godz. 15-ej w kasie
teatru. Telefon 2.03.

Wieczorem o godz. 20.30 świetna kome-
dia A. Savoir'a pt. „8-ma żona Sinobro-
dego”, w której zasłużone oklaski zbiera-
ją p. Anusiakówna, Jasnorzewska, Za-
wadzka, Cornobis, Erwan, Golaszewski,
Krotke i Kostrzyński. Sztuka ta dzięki
zabawnej treści oraz pikantnemu humo-
rowi, uzyskała jednogłośnie przychylnie
recenzje prasy i utrzyma się z pewnością
pierz wiele wieczorów na afiszu.

Bilety od 25 groszy do nabycia w fir-
mie W. Czechowski.

KRONIKA OGOLNA

— DO CZESTOCHOWY. W niedzielę,
dnia 13 października wyruszy organizowa-
na przez ligę katolicką w Katowicach tra-
ficyjna pielgrzymka śląska do Częstoch-
wy na uroczystość Matki Boskiej Różań-
skiej.

Dla wygody uczestników wyruszą 2 po-
ciagi pielgrzymkowe. Jeden pociąg z Ka-
towa przez Szopienice, Sosnowiec, a drugi
z Hajduk przez Tarnowskie Góry. Wy-
jazd obydwu pociągów w niedzielę rano
pozwóci tego dnia wieczorem. Cena udziału,
obejmująca przejazd kolejowy i świad-
czenia pielgrzymkowe, wynosi od 50 gr.
i 2 zł.

Uczestnicy z miejscowości oddalonych
od 20 — 40 km. od stacji wyjazdu pocią-
gów pielgrzymkowych korzystają z indy-
widualnych 50 pr. zniżek dojazdowych i
powrotnych.

Zgłoszenia do dnia 5 października przy-
jmują:

Liga Katolicka w Katowicach: ul.
Marsz. Piłsudskiego 58 tel. 306-52.

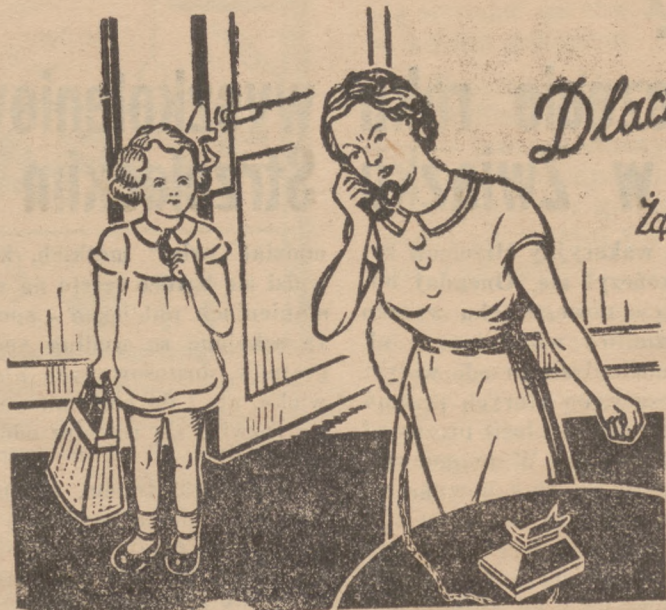
— „WABIK” NA NIEMCACH Sekcja
dramatyczna kół podoficerów rezerwy
w Niemczech w niedzielę, dnia 20 bm. w
sali klubu odegra krótkowile Wł. Ja-
strzębiec. Zalewski pt. „Wabik” pod
reżyserją A. Pajaka. Udział biorą czo-
we siły miejscowych zespołów scenicz-
nych. Początek o godz. 7 wieczorem.

— ZABAWA W PARKU RENARDOW-
SKIM. W uzupełnieniu wiadomości poda-
nej we wczorajszym numerze „Expressu
Zagłębia” o zabawie, mającej się odbyć w
niedziadeczną niedzielę w parku Gwaret-
owa Hrabia Renard i loterii fantowej do-
nosimy, że organizatorem tejże jest chrze-
ścijańskie Towarzystwo Dobroczynności
w Sosnowcu.

FILM Z ŻYCIA PASTEURA W
KINIE „PALACE”. Na ekran kina „Pa-
lace” wchodzi wspaniały film, którego
znaczenie kulturalne nie da się porównać
niezmiernie, co wyprodukowano dotychczas
w kinematografii. Film o Pasteurze, dając
widzowi głębokie przeżycia, równocześnie
w najpopularniejszy sposób bogaci zasób
jego wiedzy. Odbywa się to jakby mimo-
chodem, niepostrzeżenie i ten rapsod bo-
haterski o walce Pasteura z mikrobachami
przemawia do każdego, nawet do człowieka,
którego nie zainteresowałyby najbar-
ziej frapująca książka napisana na ten
temat.

Tajemnica niepospolitej wartości tego
filmu tkwi w jego dramatycznej budo-
wie. Ten dramat, wcielony w życie Paste-
ura jest prawie autentyczny.

Rolę Pasteura odgrywa Paweł Muni.
Nie jest to gra lecz wżwanie się w po-
stać prawdziwego człowieka. Najciekaw-
szą kreacją jaką widziało się od wielu lat
„Pasteur”, to jeden z tych nielicznych
filmów, które należałoby pokazać wszy-
stkim od lat 10 do 90-tych.

Dlaczego Pan dał dziecku
coś innego?

Żądało przecież wyraźnie
kremu NIVEA!

Nie chcę czego innego, bo z doświadczenia
wiem, że NIVEA nie mogą zastąpić nawet naj-
szumniej zachwalane naśladowstwa. Tylko
NIVEA zawiera EUCERYT i dlatego to
nadzwyczajna skuteczność!

Do nabycia tylko w oryginalnych opakowaniach!

W pudełkach blaszanych po cenie:

zł 0,40 — 0,75 — 1,40 i 2,60

W tubkach czystocynowych:

zł 1,35 i 2,25

PEBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu

Zbrodniczy instynkt młodego pastucha Straszna scena na polach pod Chruszczobrodem

Na polach pod Chruszczobrodem w
por. zawierciańskim, rozegrała się
krwawa walka między dwoma pasażer-
mi bydlę chłopcami: Marianem Porę-
bskim, lat 16, z Wojskowej Kościel-
nych, i jego rówieśnikiem Stanisła-
wem Kleszczem, z Chruszczobroda.

Porębski, czując nienawiść do Kle-
szcza, wykorzystał moment, gdy niko-
go nie było w pobliżu i wszczął
bójkę z Kleszczem, zadał mu dziesięć
ran seczorykiem. Kiedy Kleszcz da-
wał jeszcze słabą oznakę życia, uderzył
go jeszcze kilkakrotnie kastetem po
głowie, poczem rzucił swą ofiarę do

pobliskiej rzeki.

Bezwładne ciało Kleszcza poczęło
tonąć. Dopiero wówczas odezwało się
w młodym zbrodniarzu sumienie, tak
iż skoczył do rzeki i tonącego z wody
Kleszcza wyciągnął.

Na skutek doznanych ran na ciele
Kleszcz po dwóch miesiącach zmarł.

Porębski stanął wczoraj przed są-
dem okręg. w Sosnowcu i wobec jego
nieletniego wieku oraz stwierdzonego
przez lekarzy niedorozwinięcia umy-
słowego, skazany został na zamknięcie
w zakładzie poprawczym.

Z CZELADZI

Wspaniała fortuna spadkowa

Przed kilku tygodniami zmarł w
Stanach Zjednoczonych Ameryki Pół-
nocnej Ks. Ręczaszek, który pozostawił
po sobie spory majątek.

Jako spadkobiercy majątku po
zmarłym księdzu zostali brat jego p.
M. Ręczaszek z Czeladzi oraz dalsza
rodzina.

Początkowo nikt nie wiedział, jaki
jest stan majątku po zmarłym księdzu.

Dopiero obecnie, jak nas informują
nadeszła wiadomość od konsula pol-
skiego w Ameryce, że majątek ten oce-
nia się na 100 tys. dolarów to jest na
sumę z górą pół miliona złotych.

Trzy ciosy sztachetą w głowę

Wieś Bobrowniki zaalarmowana
została głośną awanturą, która zakoń-
czyła się krwawym pobiciem P. Filip-
czyka z Bobrownik. W nocy, gdy Filip-
czyk opuścił piwiarnię p. Pierzchały i
wracał w towarzystwie swych kole-
gów do domu zaczepiony został przez
J. Blocha, St. Misielskiego, J. Ferdyna
i St. Surowca.

Filipczyk wobec przeważającej si-
ły napastników postanowił ratować
się ucieczką do mieszkania swego zna-
jomego Chudeckiego.

Zanim zdążył zamknąć drzwi na

klucz do mieszkania Chudeckiego
wpadł za nim St. Misielski i trzykrot-
nie uderzył go w głowę sztachetą, na-
bitą gwoździem.

Filipczyk upadł nieprzytomny na
podłogę i zalał się krwią. Epilog krwa-
wej bójki rozegrał się przed sądem w
Czeladzi.

Misielski został skazany na 8 mie-
sięcy więzienia z zawieszeniem wyko-
nania kary na 3 lata.

Pozostałych oskarżonych sąd unie-
winnił.

Z życia Związku Strzeleckiego w Zagłębiu

Kierownictwo powiatu, wyznaczone
przez władze podokreślone w Katowicach
w składzie: prezydent miasta J. Kaczko-
wski — kierownik, komendant Z. Nowara,
(wyszkolenie i propaganda), W. Sze-
nk — zastępca kierownika, St. Abramański (ad-
ministracja i prasa), J. Puchalski — (go-
spodarka pieniężna i materiały), prof.
F. Rządowski — wychowanie obywatel-
skie, J. Placek — akcja orlat, wicestaro-
sta H. Heynar — koło przyjaciół Z. S.
E. Pierzchałowa — kierowniczka pracy
kobiet, komendantka E. Gallotówna, oraz
zastępcy Z. Szpineter, F. Hamankiewicz
w okresie 3-ich miesięcznym odbyło szereg
posiedzeń i lustracji w oddziałach, rea-
lizując programy wyszkoleniowe i gospo-
darcze, zatwierdzone przez ostatni powia-
towy zjazd delegatów w Sosnowcu.

Przeszkolono więc oficerów, komendan-
tów, komendantki i kadre instruktorów
z kursów, obozów, kilkudniowych ćwic-

zeniach terenowych uzupełniając stan
jej nowym elementem z szeregow ćwiczą-
cych. Oddziały przeprowadziły rekruta-
cję członków i rozpoczęły rok szkolny p.
w. w myśl wytycznych władz wojsko-
wych. Dla zasilenia oddziałów w mundu-
ry, sprzęt i pomoce świetlicowe zostaną
zorganizowane imprezy dochodowe na te-
renie powiatu będzińskiego.

W ubiegłą niedzielę odbyła się w So-
snowcu odprawa prezesów, komendantów
komendantek oddziałów pod przewodni-
ctwem zastępcy kierownika W. Szenka i
przy udziale komendantów p. w. por. W.
Nowakowskiego, por. L. Słóarczyka, in-
spektora szkolnego S. Luchowca i przed-
stawicielki podokręgu J. Dawidsonówny.
W czasie całonocnej odprawy członko-
wie kierownictwa: W. Sze-
nk, Rządowski, J. Placek, St. Abramański, E.
Gallotówna, komendant Z. Nowara zapo-
znali prezesów i komendantów z zamie-

Zebrania

Kierownictwo sekcji ekonomicznej spo-
łecznej Kół Młodzieży Pracowniczej przy
oddziale Polskiego Związku Zawodowego
Pracowników Przemysłowych i Handlo-
wych w Sosnowcu podaje do wiadomości
wszystkim zapisanym na listę uczestni-
kom wycieczki do Polskiego Radia w Ka-
towiecach, że zbiórka wycieczkowiczów wy-
znaczona została na godzinę 11.20 w hali
dworca osobowego w Sosnowcu (przy wyj-
ściu na peron dla osób z biletami III kl.)
na niedzielę, dnia 20 bm.

Kierownictwo prosi o punktualne przy-
bycie na miejsce zbiórki. Osoby nie zapi-
sane na listę w wycieczce udziału wziąć
nie mogą.

Jutro o godz. 11-ej w lokalu szkoły pow-
szecznej nr. 5 ul. Marii Konopnickiej nr.
36 w Dąbrowie odbędzie się zebranie w
sprawie założenia Spółdzielni Szatni
Teatralnej Zagłębia Dąbrowskiego, na któ-
re zaprasza się delegatów wszystkich orga-
nizacji działających na terenie powiatu
bédzińskiego. Zw. Teatrów, Chórów i or-
kiestr ludowych.

Dnia 20 bm. o godz. 9-ej rano odbędzie
się walne zebranie członków związku pod
oficerów rezerwy w Grodzcu.

Lokal związku mieści się przy ul. Ko-
nopnickiej. Zebranie udostępnił rów-
nież dla niezorganizowanych podoficerów

W niedzielę dnia 20 bm. o godz. 9 rano
w sali Kina „Casino” na Pogoni przy ul.
Mariackiej nr. 1 odbędzie się ogólne zebra-
nie robotnicze zwołane przez Związek Me-
talowców i Związek Górników Zjednocze-
nia Zawodowego Polskiego w Sosnowcu,
na którym referaty gospodarcze wygło-
sza sekretarze tych Związków Ogródowicz
Rzepa.

Dziś o godz. 6 wieczorem w sali ratu-
sza w Sosnowcu odbędzie się organizacyj-
ne zebranie komitetu „Tygodnia szkoły
powszechnej”.

Dnia 22 bm. o godz. 6.30 w sali domu
społecznego w Sosnowcu odbędzie się po-
siedzenie komitetu obchodu 30-lecia jubi-
leuszu powszechnej Spółdzielni Spożyw-
ców w Sosnowcu.

Wzrostami kierownictwa, wytycznymi dla
oddziałów i zarządzeniami władz zwierz-
nych, zmierzającymi do usprawnienia i a-
ktywności przez odpowiedni dobór zespołów,
kierowniczych, członków ćwiczących, sy-
stematyczne realizowanie przesłanych
programów i zarządzeń.

Powiatowy komendant p. w. por. No-
wakowski omówił przysposobienie wojsko-
we w oddziałach, do którego zgłaszają się
wszyscy członkowie przedpoborowi. W
dyskusji zatwierdził głos przedstawicieli od-
działów poruszając szereg spraw admini-
stracyjno - gospodarczych.

Pieśnią organizacyjną „Hej, strzelcy
wraz” uczestnicy zakończyli obrady.

W dniu 20 bm. Towarzystwo Przyja-
ciół Z. S. przeprowadziło kwestę na terenie
całego powiatu będzińskiego, przeznaczając
uzyskane ofiary na zasilenie oddzia-
łów strzeleckich w mundury i pomoce
świetlicowe.

Robotnicy sezonowi w zarządzie miasta

Wczoraj zgłosiła się do wiceprezydenta Almstaedta delegacja robotników sezonowych.

Delegacja prosiła p. wiceprezydenta aby poparł u władz wojewódzkich wysunięte przez robotników żądania dotyczące podwyżki płac oraz nie regulowania tych robotników, którzy nie przepracowali 104 dni.

Żądania te delegacja robotników sezonowych złożyła w województwie jeszcze w ub. miesiącu.

Wicepr. Almstaedt przyrzekł delegacji ze sprawą tę się zajmie i w miarę możliwości będzie starał złatwić ją pomyślnie.

— 0000 —

„Gosiłpię narzeczoną za 7 zł.”

Przed kilku dniami ukazała się w jednym z pism stołecznych notatka z Radomia, że Majer Rubman odstąpił swą narzeczoną Salę Zelkerównę przyjacielowi za 7 zł. Notatkę przeczytała panna Zelkerówna i między narzeczonymi doszło z tego powodu do konfliktu. Zelkerówna zgodziła się na tę transakcję pod warunkiem, że zostanie przeprowadzona dyskretnie.

Gdy jeden z przyjaciół narzeczonego, Honig Lieberman, udał się do mieszkania Zelkerówny aby nieporozumienie między narzeczonymi załagodzić, ta myśląc w pierwszej chwili że to jest Rubman, chwyciła go w ostrych łapach siaraczanym. Lieberman swoje dobre chęci pogodzenia narzeczonych może przypłacić utratą wzroku, albowiem dotąd jeszcze nie widzi.

Uwierzy Pani, że bulion z kostki bulionowej KNORR jest lepszy, dopiero po porównaniu go z bulionem innego fabrykatu Kostki bulionowe KNORR są sporządzone z wyborowego ekstraktu mięsnego, dlatego bulion jest smaczny i posilny, a ponieważ wytwarzany całkowicie w kraju przeto też tańszy.
1 laska = 3 kostki kosztuje tylko — 20 groszy.

Z ZAWIERCIA

Rozpoczęcie roku w Związku Strzeleckim

Dłuższy okres wakacyjny strzelców zawierciańskich skończył się. Onegdaj odbyło się rozpoczęcie nowego roku wyszkoleniowego. W świetlicy własnej przy ul. Pomorskiej zgromadzili się przede wszystkim strzelcy ćwiczący, do których przemówienie okolicznościowe wygłosił prezes oddziału p. Józef Czarnota. W przemówieniu swym podkreślił on, że z nowym rokiem szkolnym strzelcy ze zdwojoną siłą i energią zabierać się mają do czynnej pracy w szeregach organizacyjnych, albowiem na strzelców, jako na spadkobierców cnót żołnierskich strzeleckiego legionu, nowych wzorów są oczy całego naszego społeczeństwa.

Przyznać trzeba, że Związek Strzelecki który istnieje tu już 15 lat zdołał silnie wyrobić sobie wśród miejscowego społeczeństwa jak najlepszą opinię.

Następnie przed frontem oddziału zostały specjalne rozkazy. W kilka minut później odbyła się zbiórka oddziału żeńskiego, stanowiącego obecnie z oddziałem męskim jedną całość organizacyjną. Po zgromadzeniu licznego strzeleckiego przed wieniem okolicznościowe wygłosił również prezes J. Czarnota zachęcając strzelców nie do nowej wziętej pracy w szeregach strzeleckich.

Po zbiorce oddziałów ćwiczących odbyło się plenarne posiedzenie zarządu, na którym omówiono i zatwierdzono cały szereg spraw organizacyjnych i finansowych. Między innymi ustalono, że zbiórki oddziału męskiego odbywać się będą 2 razy w tygodniu w świetlicy własnej przy ul. Pomorskiej, również 2 razy w tygodniu odbywać się będą zajęcia oddziału żeńskiego. Ustalono również zostały dni zajęć orlat męskich i żeńskich. Posiedzenia zarządu odbywać się będą co dwa tygodnie w piątki. Zajęcia z zakresu wychowania obywatelskiego rozbiórka się zasadniczo z dniami 1 października. Opracowanie specjalnego programu wychowania obywatelskiego powierzono prof. Solarskiemu.

Podkreślić należy, że związek strzelecki jest na terenie Zawiercia silną organizacją. Łączna ilość jego członków wynosi paręset osób obojga płci, a rekreują się oni ze wszystkich warstw społeczeństwa. Ostatnio szczególną uwagę zwraca się tu na młodzież, która opuszcza mury szkół powszechnych. Przy oddziale istnieje już silny i doskonale rozwijający się

oddział „orlat” męskich, których zresztą widzi się bardzo często na wszystkich wystąpieniach publicznych - społecznych. Orlat szkolony są według specjalnych programów, dostosowanych nie tylko do ich wieku, ale i do poziomu umysłowego. Nie tylko rozwija się również oddział orlat żeńskich.

Stwierdzić trzeba, że tutejszy oddział strzelecki bierze bardzo żywy udział we wszystkich przejawach życia społecznego, nie omija również nigdy żadnej imprezy o charakterze sportowym, zresztą o tym najlepiej świadczą mogą liczne nagrody i dyplomy zdobywane corocznie przez ten żywy oddział.

Z nowym rokiem szkolnym komendantką oddziału żeńskiego mianowana została p. Helena Rybakówna, komendantem oddziału męskiego, na miejsce p. Gutaj, mianowany został p. Garwa.

Z OŁKUSZA

Wielka impreza sportowa w Wolbromiu

Związek Strzelecki przy fabryce gminy „Wolbrom”, którego prezesem jest p. Minicki, wykonał w tych dniach stadion sportowy, znajdujący się obok fabryki.

Stadion powstał na miejscu mokradeł przy pracy fizycznej obozu pracy Zw. Strzeleckiego i finansowym poparciem fabryki. Koszt budowy stadionu wraz z trybunami, szatnią itp. wynosi około 5 tys. złotych.

Poświęcenie stadionu wraz z obeliskiem i tablicą ku czci Marszałka na skwerku przed stadionem, przewiduje się w dn. 4 października br. przy udziale władz wojewódzkich i powiatowych.

Poza tym na 3 i 4 października odbędzie się koncentracja oddziałów Zw. Strzeleckiego z całego powiatu wraz z imprezami sportowymi zaproszonych klubów sportowych ze Śląska i Miechowa.

Pogrzeb wyznawcy „kocieji wiary” Gorszące sceny towarzyszące konduktowi

Onegdaj w Ołkuszu chowano jednego z wyznawców sekty t. zw. kocieji wiary z przedmieścia Słowiki.

Dziwny ten kondukt bez emblematów religijnych prowadzony był przez wyznawców zmarłego w nakryciach na głowie przed trumną i przez wyznawców religii rz. katolickiej z odkrytymi głowami — za trumną.

Wzdłuż całej drogi nie szczędzono konduktowi uwag, gwizdów i miauczenia ze strony widzów.

Po pogrzebie, już w domu na tle reli-

gijnym pobiły się dwie kumoszki, z których jedna (Bigajowa) musiała udać się do szpitala na opatrunek.

— XX —

(c) KINO „ORZEŁ” — dzisiaj „Oczy czarne”

(c) ZGON PODRZUCONEGO DZIECIKA. Przed kilku dniami donosił mi o podrzuceniu niemowlęcia przez nieznaną matkę pod drzwi kancelarii szpitala ołkuskiego. Niemowlę to było już chore i zmarło wczoraj.

SPRAWIEDLIWOŚĆ ZWYCIEŻA!

POWIEŚĆ.

349.

Odkryłem wobec tych ludzi całą moją przeszłość, jak niegdyś Jakób Garaud swoją mi odsonił... jak Amanda w Bois-le-Roi wyjawiała mi wszystkie swe myśli. Do kroć tysięcy piątów!... pobiłem się własną bronią!

Właśnie gdy kończył powyższe słowa, zaskrzypiał klucz w zamku. Drzwi się otwarły i trzej gwardziści Paryża ukazywali się w progu ze stróżem.

— Pójdź! — rzekł jeden z nich do Owidiusza.

— Gdzie mnie chcecie prowadzić czego ode mnie żądacie?

— Zobaczysz... pójdź z nami.

Wszelki opór był tutaj niepodobny. Soliveau poddał się więc, czyniąc co mu rozkazano. W kilka minut później wprowadzony został do gabinetu naczelnika policji, gdzie znajdował się już sędzia śledczy i dwaj znani nam agenci. Jeden z dozorców prefektury położył na biurku naczelnika, chustkę związaną na cztery węzły, w jakiej znajdował się flakon z kanadyjskim płynem, portmonetka, klucz i zegarek

— Oto, co znalezliśmy — rzekł — przy tym człowieku.

Sędzia śledczy, któremu naczelnik policji podał nakreślone przez siebie notaty, zabrał głos.

— Nazwisko twoje? — zapytał.

— Piotr Lebrun — odrzekł Soliveau.

— Kłamiesz! — zawołał sędzia, patrząc mu w oczy.

Owidiusz odzyskał w oka mgnienia całą swą zwykłą beczelność.

— Ha! — zawołał tonem sztytowo zachwałym — skoro pan sędzisz, iż jesteś lepiej poinformowany o moim nazwisku, dlaczego pytasz mnie o to?

— Ty się nazywasz Owidiusz Soliveau! — rzekł sędzia.

— Jeżeli się ono panu lepiej podobają, niech i tak będzie.

— Ja radzę ci porzucić tę minę łobowską i odpowiadać poważnie.

— Każdy odpowiada jak umie. Powinieneś pan to wiedzieć, skoro tak do brzo znasz moje nazwisko.

Sędzia zaledwie zdołał pohamować wzburzenie.

— Nie pogarszaj twego położenia zachwałstwem — odrzekł spokojnie. — Jeżeli nie chcesz nam odpowiadać, to twój kuzyn Paweł Harmant za ciebie odpowie.

— Trudno... — pomyślał Owidiusz — widocznie tam nazbyt wiele mówiłem. Zagłębiłem się w kłopot po szyję. Daremnie chciałem się na raz z tego wydobyć.

— Urodziłem się w Dijon... — rzekł głośno. — Tu podał datę swego urodzenia, nazwisko ojca i matki. Wszystko to dobrze... — dodał — lecz w całej tej sprawie leży widocznie jakiś błąd, nieporozumienie. Zostałem uwieziony... badacie mnie, panowie, jak jakiego zbrodniarza, radbym wiedzieć za co i dlaczego?

— Dowiesz się pan za chwilę, jeżeli dotąd nie wiesz — odrzekł naczelnik policji — a teraz odpowiadaj:

— Paweł Harmant jest twoim kuzynem?

— Tak.

— Jesteś tego pewien?

— Jak to... czy jestem pewien?

— Kłamałeś więc w Gospodzie piekarzy, twierdząc, że twój kuzyn Harmant, umarł od dawna i że człowiek noszący dziś nazwisko Pawła Harmanta inaczey się nazywa w rzeczywistości.

Owidiusz przekonywał się coraz bardziej, iż pod wpływem kanadyjskiego płynu, wyjawiał tajemnicę. Mimo to postanowił bronić się do ostatka.

— Byłem mocno pijany — odpo-

wiedział — i nie wiedziałem sam co mówię. Czyż można nadawać jakąś ważność zeznaniom bezprytomego człowieka?

— Zatem w obłądnie pijaństwa oskarżyłeś Elize Perrin, roznosicielkę pieczywa, iż jest Joanną Fortier, zbiegłą z więzienia w Clermont?

— Jaką Joannę Fortier? — zapytał, udając nieświadomość.

— Tę, którą chciałeś zabić przy ulicy Git-le-Cour, rzuciwszy na nią rusztowanie, której córkę również zamordowałeś usiłowałeś przed kilkoma tygodniami.

Soliveau zbladł i zadziął. Obecnie czuł się zgubiony bez odwołania.

— Kto ośmielił się powiedzieć coś podobnego? — wybełkotał, usiłując zważyć swą trwogę.

— Ci, przed którymi wygłosiłeś ze znanie.

— Jeszcze raz powtarzam, że moje słowa nie miały żadnego znaczenia... Byłem pijany.

— Pijany... wskutek tego plyn... — wyrzekł naczelnik policji, pokazując mu flakon przy nim znaleziony, w jakim pozostała jeszcze pewna część napoju indyjskiego. — Pijany, powtarzam, byłeś, użyciem tego płynu, jaki przeznaczywszy dla Joanny Fortier, samego wypileś. Doktor Richard, mój cenny lekarz okręgu Sekwany, zna dobrze działanie tego niezwykłego napoju.

e. d. a.

198.

— Cóż po tym?
— Po jego odejściu dowiedziałem się, że człowiek, do którego przychodził, jest to Włoch, agent od pierwszych interesów, podejmujący się wadykacji sum, umieszczania pieniędzy i innych tego rodzaju operacji finansowych. Ów Agostini, jego to nazwisko, nie używa dobrej opinii w okręgu, gdzie zamieszkuje.

— Wziąwszy się zrecznie do rzeczy — mówiła siostra Maria — można by się było może dowiedzieć, jak dawno on zna Arnolda Desvignes.

— Na co nam się to przypada? — odparł Misticot.

— Może na nic... a może na wiele. Desvignes z lat kilka w Indjach zamieszkiwał; w Paryżu od niedawna pozostaje. Gdyby jego stosunki z Agostinim sięgały dawniejszych czasów, można by się było może i wiele dowiedzieć, badając tego Włocha. Mówisz więc, że on nie ma dobrej opinii?

— Raczej powiedzieby trzeba, iż uważają go za lotra najniższego gatunku. Oto jego opinia.

— Można go więc przekupić... A więc wybadaj go i zapłać za każdą jego odpowiedź.

— Masz słusność, siostrze... Będę go się starał wypytac.

— Kiedy?

— Dziś... zaraz... nie odłagadaję.

— To dobrze... A teraz pożegnaj

cię, moje dziecko. Co rano będę tu wstępować zapytać, czyś się co dowiedział. Bądź odważny, cierpliwy. Fomnij, że pracujemy oboje dla ocalenia mojej kuzynki.

— I ocalimy ją! Chyba tym nie był Misticotem, jak mnie nazywają! — zawołał podrostek, odprowadzając do drzwi zakonnicę.

Will Scott i Trilby nie stracili z niego jednego wyrazu z tej całej rozmowy.

Scott zeskończył z krzesła na ziemię.

— Zasłoni telefon... — rzekł do swego współnika i posłuchaj mnie... Ten komar pójdzie na ulicę Paon - blanc i będzie wypytawał Włocha Agostiniego... Kto jest ów Agostini i co może powiedzieć o naszym pryncypale, ja nie wiem. Nie można jednak pozwolić aby on poszedł do owego agenta, zanim o wszystkim nie powiadomimy naszego pana Desvignes... Zrozumiałeś?

— Zrozumiałem.

— Czuwaj więc... Ja biegnę poprzedzić!

Tu, wyszedłszy z pośpiechem, wsiadł do fiakra.

— Na ulicę Le Pelletier nr. 24! — zawołał na woźnicę.

Fiaker potoczył się szybko.

Tego rana, jak powiedzieliśmy, w biurach bankowych Juliusza Verriera i spółka natlok był niesłychany. Od chwili, gdy wyszedł stamtąd Paweł Beraud, tłum nie zmniejszył się wcale.

Desvignes z Verriem, nie chcąc się wydać na chwilę, jedli śniadanie w swoim gabinecie.

Właśnie znajdowali się tam razem, gdy William Scott, w zniszczonym ubraniu jako mniemany Cordier, wszedł śmiało do przedpokoju, poprzedzając bankierski gabinet i zażądał w mowie angielskiej widzenia się z Arnoldem Desvignes.

Arnold oddawna już wtajemniczył obu anglików w olbrzymie swe plany, pojmując dobrze, iż sam działać nie mógł, dał im poznać rzeczywisty stan rzeczy. Nie wątpił, że obietnica miłobana zapewni mu absolutną wierność i posłuszeństwo obu eks-kłownów z cyrku Feraandó, których interesem było na teraz służyć mu, a nie zdradzać.

Jeden tylko Agostini nie nie wiedział o swoim kliencie, prócz tego, co on mu o sobie oznajmił. Nie obchodziło go to wcale, gotów był działać na ślepo, aby tylko sówicie został wynagrodzony.

Will Scott, przybywszy do biura, wyraził żądanie swoje po angielsku — Woźny, nie znając tego języka, zrozumiał jedynie nazwisko Arnolda Desvignes.

Łatany ubiór przybyłego nie świadczył pochlebnie o jego zamożności, ale do „Banku popularnego“ przybywała różna klientela, niejednokrotnie pod podartymi palotami ukrywały się pugilaresy, dobieże pieniędzmi nalaadowano. Nie zwracając przeto uwagi na ubiór nieznajomego, woźny wszedł do bankierskiego gabinetu, gdzie na tę chwilę znajdował się sam tylko Verriere, jego współnik bowiem wyszedł do kasy.

— Panie... — rzekł woźny wchodząc — jakiś człowiek, anglik widocznie, żąda widzenia się z panem Desvignes.

— Niech wejdzie.

Will Scott ukazał się we drzwiach, a złożywszy ukłon bankierowi, wygłosił parę zdań w najczystszej mowie angielskiej.

— Nie znam angielskiego... — rzekł ojciec Aneli; pan Desvignes wróci za chwilę.

Tu ręką wskazał przybyłemu krzesło.

Scott usiadł, czekając niecierpliwie.

Kilka minut tak upłynęło.

Arnold wszedł wreszcie i za pierwszym rzutem oka poznał Willa Scotta pod jego przebraniem.

— Ty tu? — zapytał po angielsku. — Cóż się stało?... Mozesz mówić bez obawy, mój współnik nie zrozumie jednego wyrazu.

Scott opowiedział w krótkości pod słuchaną rozmowę u Trilbego.

— Hai — zawołał Desvignes; — wiemy więc teraz, co snują ci ludzie. Dobrze, żeś mnie powiadomił... Wyjdź i czekaj na mnie na rogu ulicy Paon-blanc.

Tu wyprowadził Scotta do przedpokoju.

— Czego chciał ów anglik obdarty? — zapytał Verriere swego współnika.

— Jest to amerykańnik, z którym się kiedyś w Indjach poznałem. Natenczas znajdował się w lepszym położeniu, obecnie przyszedł mnie prosić o jaką pomoc dla siebie.

To mówiąc, Arnold wziął w rękę kapelusza.

— Wychodzę... — rzekł — muszę jechać do domu dla odszukania ważnych papierów, jakich wziąć z sobą zapomniałem, powrócę niezadługo.

Wyszedłszy na stację powozów, przywołał fiakra.

c. d. a.

(o) WIECZÓR TOWARZYSKI Z TAN CAMI na cele LOPP, odbędzie się dzisiaj w salach sesyjnych obywatelskiej w Głuszu. Wstęp złoży.

(o) DOMOWI KOMENDANCI OPLG. W dniu wczorajszym rozpoczęło się w Głuszu w obecności inspektora wojewódzkiego komitetu LOPP, p. Pisarzewskiego z Kiele przeszkolenie t. zw. komendantów domów mieszkalnych i bloków w obronie przeciwności - gazowej. Ćwiczenia aplikacyjne prowadzone będą w myśl nowej organizacji OPLG. przez obwodowego instruktora p. Dobrowolnego i w związku z coraz większymi wymaganiami odnośnych władz dla zorganizowania społeczeństwa na wypadek wojny.

Takie samo przeszkolenie przeprowadzone zostanie w Wolbromiu w październiku i Miechowie w listopadzie.

Udaremniony zamach samobójczy

Onegdaj, późnym wieczorem usiłowała popełnić samobójstwo młoda mężatka Rajza Koenigsberg, zam. przy al. Małobądzkiej w Będzinie.

Rajza Koenigsberg cierpi od dłuższego czasu na rozstrój nerwowy.

Onegdaj pod wpływem silnego rozstroju nerwowego usiłowała ona wyskoczyć z 2 piętra z okna korytarza do mu, w którym zamieszkuje.

Desperatkę zdołano jednak w porę zatrzymać i oddać pod opiekę rodziny.

Rupieciarnia w... żołądku

TRIEST. 18. 9. — W tutejszym szpitalu dokonano operacji chirurgicznej na Mario Tusco, w którego żołądku znaleziono: szereg przedmiotów żelaznych i stalowych, m. in. 15 kluczyków, 13 ołówków, z których dwa były automatyczne, 5 stylosów, 4 sezyorki, kawałek szkła, 5 monet dwulicowych i mały łańcuszek do kluczyków.

Operacja udała się a pierwszym pytaniem tego niezwykłego pacjenta było — czy znaleziono monety.

Mazdaznan — sekta okrutników działa w Warszawie pod maską „Instytutu Odrodzenia“

Prasa warszawska zajmuje się obecnie szczegółowo działalnością zagadkowej sekty „Mazdaznan“, zalegalizowanej w Warszawie p. m. „Instytut Odrodzenia“. Na czele sekty stoją: dr. Hanisch i dr. Betherówna. Nazwisko tej ostatniej wymieniane było niedawno w związku z gehenną pewnej model kobiety, porzuconej przez męża, a następnie podstępnie uznanej za obłąkaną.

Na temat działalności „Mazdaznanu“ ukazała się przed kilkoma laty napisana przez F. Polończyka (wyczerpana już w handlu) broszura p. t. „Zbrodnie Mazdaznanu“. Jak wynika z rewelacji p. Polończyka członkowie tej sekty spędzają cały czas możliwie samotnie.

Często w mieszkaniach osób, które należą do tej sekty, wiszą zasłonięte stery w oknach na całych dniach i nocach. Nie udzielają się nikomu. Nie lubią podróży, przejazdów, sportu i zawsze unikają spotkania się z kimś obcym nie będącym członkiem sekty.

„Uczniowie“ uczuwaia niechęć do

pracy, spędzając cały czas w całkowitej bezczynności, siedząc często zupełnie nieruchomo i oczekując wskazówek nadawanych im drogą pośrednią przez „dyrektora“ tej sekty, dr. Hanisch. Przesyłanie i odbieranie tych wskazówek nazywa się u członków tej sekty „drogą głosów wewnętrznych“.

W pierwszym okresie przystąpienia do sekty członkowie jej zaczynają zwykle od postów, trwających do sześciu dni. Jednocześnie stosują różnego rodzaju ćwiczenia wstrzymujące oddech i t. p.

Ciało, dręczone sztucznymi oddechami i osłabione postem staje się łatwo dostępne na emanacje wysyłane przez kierowników tej sekty i w konsekwencji każdy „uczeń“ staje się posłuszny woli „mistrza“ lub „dyrektora“.

Sprawa odżywiania się gra w tej sekcji zasadniczą rolę: pożywienie musi być wywołane w ciele nowe specjalnie funkcje. „Uczniowie“ tej sekty, lub jak się często sami nazywają „synowie słońca“

spożywają przede wszystkim duże ilości różnych sałat, a szczególnie na uczach sekcji podawany jest surowy seler w dużych ilościach.

Poza selerem ma również działać na gruczoły mech islandzki, który jest codziennie jako potrawa rytualna i zasadnicza, spożywany przez członków sekty na zebraniach.

Jako odżywka dla mózgu stosowana jest śmietana i tłuszcze wszelkiego rodzaju.

Żywnienie się pest w sekcji „Mazdaznan“ funkcją mającą w pierwszym rzędzie, wywołać różnego rodzaju wzmoczone reakcje seksualne, co im się, jak wykazała praktyka, niejednokrotnie udaje.

Zarówno pożywienie jak i gimnastyka wszelkiego rodzaju jest stosowana przez kilka lat. Uczniowie, którzy przystępują do tej sekty, doświadczają staję się prawdziwym członkiem sekty, któremu nie ibce są „boskie plany“.

Członkowie tej sekty po kilku latach tych zabiegów popadają często w różnego rodzaju choroby psychiczne.

Jak wynika z zeznań b. uczniów Hanischa działalność tego „dyrektora“ odczuwali niejednokrotnie w czasie bezsennej nocy. Jedni zeznają iż pod czas bezsennej nocy odczuwali często wyraźne wbijanie kołca w każdy mięsień, co sprawiało im straszny ból. Innym rodzajem tortury jest, jak gdyby przykładanie płomienia do rąk, lub stóp. Najboleśniej jest uczucie jak gdyby „sparzenia mózgu“, który sprawia wrażenie iż płonie, przez co członkowi odbierana jest całkowicie możność myślenia i poszukiwania ratunku.

Wlno przypuszczać, iż władze zainteresują się bliżej działalnością „Mazdaznanu“.

DWIE MATKI?

Zagadkowe uprowadzenie 8-letniej dziewczynki

Rzeszów i okolica poruszone zostały niezwykłym wypadkiem porwania 8-letniej Irenki Świratówny z domu matki we wsi Zwierzycza.

Do mieszkania Zofji Świratowej przybyły 2 kobiety w towarzystwie wyrostków.

Jedna z nich podała się za matkę dziewczynki, utrzymując, że dziecko oddała Świratowej tylko na wychowanie. Zażądała przeto oddania dziecka.

Gdy Świratowa z oburzeniem odmówiła — przybysze pobili ją, zwię-

zali, i zakneblowawszy usta dziewczynki, uprowadzili ją.

Najdziwniejsze jest to, że kobieta, która porwała dziecko, pokazywała przed tym sąsiadom metrykę urodzenia dziewczynki i podawała się za żonę Świratowa, podczas gdy Świratowa również posiada wszelkie dokumenty, stwierdzające, że dziewczynka jest jej dzieckiem.

Poljcia prowadzi dochodzenia celem wyświetlenia zagadki i odnalezienia porwanej dziewczynki.

Nieudany zamach stanu

Władzę w domu sprawowała żona. Ona wydalała panu Cungerowi na papierosy (pięć sztuk dziennie), ona mówiła co ma jeść, kiedy ma spać i kiedy wyjść na spacer.

Pan Cunger cierpiał i, czytając w gazetach o coraz nowych rewolucjach, wzdychał zazdrośnie.

— Rewolucja, tam rewolucja. Najwyższy czas, żebyśmy też coś zaczęli.

I pewnego razu (dnia tego wypił u znajomych parę kieliszków wódki), gdy po przyjściu do domu i siad na stole znienawidzoną potrawę, kluski na mleku, zdecydował się na zamach stanu. Gdy żona weszła na chwilę do łazienki, zatrzasnął za nią drzwi, zamknął na klucz i wezwał do siebie służącą Andzię.

— Andzia! — cicho powiedział. — Od tej chwili ja obejmuję rząd! Zarządzam na tychmiast zabrać te kluski! Na zakąskę rozkazuję dobry śledź! Potem befszyk z cebulką! I całą paczkę papierosów! Skoń czyło się! Dziś pale, ile zechcesz!

Zamknięta małżonka zaczęła się dobijać do drzwi.

— Salek! Co to jest. Co ty wyprawiasz?

— Co wyprawiam? — ryknął pan Cunger. — Rewolucję wyprawiam. Już dosyć twojego panowania! Też chce trochę rządzić!

— W tej chwili mnie wypuść!

— Owszem, mogę. Ale jak przysięgniesz przy Andzi, że uznasz moją władzę. Że ja jestem pan.

— Idiota jesteś, nie pan!

— Nie, to nie. Chcesz siedzieć, to śledź.

Upojony władzą i zwycięstwem palił papierosa za papierosem, popiół strząsał na ziemię, kładł się w butach na łóżko.

zjadł całego śledzia, krótko mówiąc, robił wszystko, czego mu dotychczas nie wolno było robić.

Ale po obiedzie wódka wyparowała i przyszło zastanowienie.

Co będzie dalej? Co on dalej zrobi z tą władzą? Jak długo można wytrzymać z nocą w łazience?

Podszedł więc do drzwi i zaczął pertraktacje:

— Róża! — spytał łagodnie, chcąc wyjść?

— Bandyta! Otwórz w tej chwili.

— A dasz mnie władzę?

— W pysk ci dam!

— Ja nie chcę całej władzy. Do jedzenia się nie będę wtrącał. Ale papierosy i lecie.

— Niedoczekanie!

— Nie idziesz na żadne ustępstwa?

— Na żadne!

Pan Cunger zamyslił się ponuro.

— Trudo — westchnął — niech będzie po staremu. Ale jak wyjdiesz, nie dasz mnie w pysk?

— Raz nie! Ale 20 razy dostaniesz!

— Róża! To jest nadużycie! Przysięgnij, że nie dasz więcej, jak dwa razy!

— Wypuszczaj!

Róża! Niech już będzie trzy razy. Ale przysięgnij!

Stało ostatecznie na pięciu, które pan Cunger niecierpliwie otrzymał. Od tego czasu, gdy słyszy o rewolucji, macha tylko ręką:

— Rewolucja to jest ryzykowna rzecz. Lepiej siedzieć cicho.

— Skąd pan wie?

— Jak to skąd? — oburzył się pan Cunger. — Jestem stary rewolucjonista.

ZE SPORTU

Czy w 1940 r. odbędzie się olimpiada zimowa?

Sekretarz generalny 4 olimpijskich igrzysk zimowych w Garmisch-Partenkirchen Le Fort ogłosił w prasie niemieckiej artykuł na temat organizacji przyszłych igrzysk zimowych w 1940 r. Faktem jest — pisze p. Le Fort — że Japonia nie zorganizuje olimpiady zimowej ze względu na zbyt daleką drogę. Komu powierzona zostanie organizacja tych igrzysk, zadecyduje dopiero posiedzenie międzynarodowego komitetu olimpijskiego, który się zebrał w 1937 r. w Warszawie. Nie to jest obecnie ważne, gdzie odbędą się przyszłe igrzyska, lecz czy wogóle się odbędą. Według kon-

fiktu z międzynarodową federacją narciarską, jest możliwe, że narciarze odmówią udziału w olimpiadzie, a wtedy oczywiście igrzyska nie dojdą do skutku. Sprawa nauczycieli narciarskich, która wywołała konflikt już w Garmisch, jest bardzo skomplikowana i nie wiadomo dotychczas jak zostanie rozwiązana. W razie wytworzenia tego konfliktu, wówczas dopiero stanie się aktualna kwestia miejsca rozgrywania igrzysk. Jak wynika z artykułu o organizację ubiega się Norwegia, która ma zdaniem autora, największe szanse zorganizowania tych igrzysk.

zawodników. Pierwszy Fin Hoerkert poprawił rekord świata na 8:14,8, a potem prawie o całe 4 sekundy. Drugi z kolei Finn Meki uzyskał czas 8:15,6. Trzeci Szwed Jonsson miał czas 8:16,2, wreszcie czwarty Niemiec Schunburg 8:17,2. W tym konkursie Hoerkert, Jonsson i Schunburg są zarazem nowymi rekordami Finlandii, Szwecji i Niemiec.

CZY JEDRZEJOWSKA ZNAJDZIE SIĘ NA LISCIE 10 NAJLEPSZYCH RAKIET ŚWIATA.

W najbliższych dniach słynny teoretyk tenisowy Wallis Myers dokona corocznego zestawienia listy klasyfikacyjnej 10 najlepszych tenisistów świata.

W roku bieżącym lista Myersa wzbudza w Polsce specjalne zaniepokojenie, ponieważ po raz pierwszy w historii polskiego tenisu znajduje się na niej najprawdopodobniej nasza świetna tenisistka, Jadwiga Jedrzejewska.

PRZYCHODNIA LECZNICZA

chorób wenerycznych i skór. „Pomoc”

SOSNOWIEC, SIENKIEWICZA 17-a

Czynna: 11-1 i 5-8 pp., w święta: 11-1

Wizyta 5 złotych.

NOWY REKORD ŚWIATA NA 3000 M.

W Sztokholmie odbyły się międzynarodowe zawody lekkoatletyczne. Głównym punktem programu był bieg na 3000 metrów z udziałem zawodników Finlandii, Danii, Szwecji, i Niemiec. Bieg zakończył się pobiciem rekordu światowego Duńczyka Nielsena na tym dystansie aż przez 4

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskim Sp. Akc.

w Sosnowcu podaje do wiadomości Szanownych Odbiorców prądu, że w niedzielę dn. 20 września br. wyłączony będzie prąd w dzielnicach miasta Sosnowca:

„Srodula” i „Konstantynów”

na okres czasu od godz. 6 rano do godz. 12-ej w południe.

DZIŚ!

Behaterskie dzieje założyciela Kalifornii i jego niezwykle przeżycia odtwarza wspólnie z nim

Generał Sutter

Człowiek ten zwyciężył wszystkie przeciwności, a uległ gorączce złota.

W rol. głównych: EDWARD ARNOLD, LEE TRACY, BINNIE BARNES.

Nadprogram: Tańce zespołu PARNELLA nagrodzone złotym medalem na Olimpiadzie.

Na otwarcie sezonu!

Najsilniej wzruszający i najbardziej ludzki dramat według powieści JOZEFA KESSLA

„Z A Ł O G A”

W rol. gł.: Annabella i Jean Murat

UWAGA: Film „Zaloga” odniósł w całej Europie niebywały sukces.

Od dwóch miesięcy wyświetlany jest z rekordowym powodzeniem w kinie „Stylowy” w Warszawie.

Ceny na rynkach rolnych

ZIEMIOPŁODY.

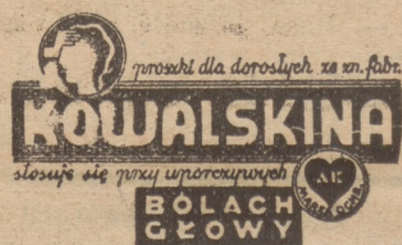
W okresie od 10 do 16 września br. zjawiają się w zakresie cen ziemniaków na ogół większe zmiany, zarówno na rynkach zagranicznych, jak i na rynku krajowym.

Ceny pszenicy i żyta kształtują się na dal pomyślnie dla rolnictwa. Tendencja jest mocniejsza, a to ze względu na większy ciągle jeszcze popyt, niż podaż.

W okresie tym płacono na giełdach krajowych następująco: pszenica jednolita 19.25 — 23.75, pszenica zbierana 18.75 — 23.50, żyto standard 12.75 — 16.25, owies I standard 11.25 — 15, owies zbierany 19.75 — 14.75, jęczmień browarny 14 — 21.25, jęczmień przemysłowy 13 — 18.25, jęczmień nasenny 13.75 — 17.25, groch polny 15 — 21, groch Viktoria 21 — 30, wyka 15.25 — 21, bobuska 20.50 — 24, lubin niebieski 9 — 13.50, lubin żółty 10 — 15.50, rzepak zimowy 31 — 40, rzepak letni 30 — 41, rzepik mowy 35 — 39, rzepik letni 33 — 37, siemie liniane 30.25 — 37, konieczyna biała surowa 35 — 105, mak niebieski 65 — 68.6, mąka pszena I gatunek 38 — 40, mąka pszena II gatunek 22 — 33, mąka pszena III gatunek 21 — 25, mąka żytnia I gatunek 23.50 — 24.50, mąka żytnia II gatunek 18 — 19.50, mąka żytnia razowa 18 — 18.50, mąka żytnia posłednia 13 — 13.50, otręby pszenne grube 9 — 12.50, otręby pszenne średnie 8.25 — 11.25, otręby pszenne miakie 7.50 — 11.25, otręby żytnie 8 — 11, makuchy białe 15 — 18.50, makuchy rzepakowe 16.75 — 14.75.

NABIAŁ

Zniżka cen masła na rynku angielskim wystąpiła w tygodniu bieżącym w sposób bardzo jaskrawy. Ze wszystkich obrotów masła polskie było notowane najniższe, osiągając zaledwie 100 — 104 sh. Wobec tego zjawiska rynek angielski wstrzymuje się od większych zakupów, ograniczając się jedynie do pokrycia dziennego zapotrzebowania. — Na rynku krajowym spokój. Płacono w okresie od 10 do 16 września: masło wyborowe 2.10 — 3, masło stołowe 1.90 — 2.80, masło kuchenne 1.80 — 1.60, mleko w butelce 0.18 — 0.20, mleko inne 0.14 — 0.17, miód jasny 1.50 — 2, miód ciemny 1.30 — 1.70.

Wesoły Kacik

WYNALAZCA.

— Czem się zajmuje mąż pani?
— Jest wynalazcą.
— Oho! A co wynalazł?
— Co wieczór nową wymówkę, gdy się spóźni.

DOMYŚLNOŚĆ.

— Ej, kumie, wasze kury ciągle przychodzą do mego ogrodu!
— Domyślam się tego!
— A skąd.
— Bo nigdy nie wracają.

MA WARUNKI NA ŚPIEWAKA.

Do Jana Kiepurę zgłosił się pewien początkujący śpiewak, prosząc mistrza o wydanie opinii o jego głosie.

— Niech pan coś zaśpiewa — rzekł Kiepura.

Młody śpiewak ryczał pół godziny. Gdy skończył zwraca się do Kiepurę:

— No, co mistrz o mnie sądzi?

— Sądzę, że powinien pan otworzyć sklepik kolonialny.

— Dlaczego?

— Bo w gardle ma pan migdały, a w głowie rodzyнки.

DROBNE OGŁOSZENIA

POTRZEBNA zdolna prasowaczka na stałe. Pralnia „Czystość” Srodula. O krzei 40.

PIANINO koncertowe mało używane do sprzedania zaraz. Wiadomość w administracji.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.?